

Anne Mänty

VÄRIEN MERKITYS KUVAKERTOMUKSEN KUVITTAMISESSA

VÄRIEN MERKITYS KUVAKERTOMUKSEN KUVITTAMISESSA

Anne Mänty
Opinnäytetyö
Kevät 2018
Viestinnän koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Viestinnän koulutusohjelma, Visuaalisen suunnittelun suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Anne Mänty
Opinnäytetyön nimi: Värien merkitys kuvakertomuksen kuvittamisessa
Työn ohjaaja: Tuukka Uusitalo
Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2018
Sivumäärä: 38

Tutkielman tavoitteena oli pohtia värien merkitystä ja sanomaa kuvallisen kertomuksen kuvittamisessa. Tutkielman aihevalinta on sidoksissa opinnäytetyön produktio-osaan. Käsikirjoitan ja kuvitan kuvakertomuksen, jonka väritän oman kokemuksen sekä tutkielmasta saamien tietojen pohjalta. Tutkielman aihevalinta pohjautui omaan henkilökohtaiseen kiinnostukseen alaa kohtaan. Mielestäni aiheesta ei ole saatavilla paljoa kirjallisuutta tai värien merkitystä ei painoteta niissä tarpeeksi.

Tutkielma on jaettu kuuteen lukuun. Ensin käydään läpi yleistä tietoa väreistä, jonka jälkeen syvenytään pohtimaan niiden symboliikkaa ja merkityksiä. Sen jälkeen kerrotaan niiden käyttötavasta sarjakuvissa ja kuvituksissa. Tämän jälkeen kerron omasta produktiostani ja sen työvaiheista, painottaen värivalintojen merkitystä. Kuudennessa luvussa pohdin oppimaani. Tuloksena syntyy tiivis tietopaketti värien merkityksestä kuvallisen kertomuksen kuvittamisessa.

Tietopohjana minulla oli käytössä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta sekä internet lähteitä. Tällä opinnäytetyöllä ei ole tilaajaa. Tarkoitukseni on käyttää työtä omassa, henkilökohtaisessa portfolioissa. Opinnäytetyön produktio-osa tulee keväällä näyttelyyn esille, Oulun ammattikorkeakoulun viestinnän galleriatilaan.

Asiasanat: värit, kuvakertomus, kuvitus, värisymboliikka

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Program in Communication, Option of Visual Communication

Author: Anne Mänty
Title of thesis: Meaning of Colors in Graphic Novel Design
Supervisor: Tuukka Uusitalo
Term and year when the thesis was submitted: Spring 2018
Number of pages: 38

The core idea of this thesis was to ponder the meaning of colors when illustrating a pictorial story. A pictorial story was scripted and illustrated and colored by using my old and new knowledge of colors. The theme of this thesis was based on my own production as well as passion for the field. From my point of view there is not much literature about the subject or it is not very highlighted.

This thesis was categorized into six parts. The first parts of the thesis deal with some common knowledge of colors and then deepen into color symbolism and meaning of colors. Furthermore, it is dealt with how to use colors in graphical novels and illustrations. After these parts, my own production and its working stages are introduced where the meaning of colors and choices made are discussed.

As source material literature and internet articles have been used. The production part of my thesis will be at the spring exhibition at Oulu University of Applied Sciences.

Keywords: colors, pictorial, illustration, color symbolism

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TIETOA VÄREISTÄ	7
2.1	Väriaistimus	8
2.2	Värien ominaisuuksia	9
2.3	Päävärit ja niiden sekoittuminen	9
2.4	Värijärjestelmät	11
3	VÄRIT KERTO VAT	13
3.1	Punainen	14
3.2	Sininen	15
3.3	Keltainen	16
3.4	Vihreä	17
3.5	Oranssi	18
3.6	Purppura	18
3.7	Violetti	19
3.8	Valkoinen	20
3.9	Musta	21
3.10	Harmaa	22
4	VÄRIT OSANA TARINAA	23
4.1	Sarjakuva	23
4.2	Kuvituskuva	24
5	OMA PRODUKTIO	25
5.1	Suunnittelu	25
5.2	Toteutus	26
5.3	Värien valinta ja merkitys	27
6	POHDINTA	35
	LÄHTEET	37

1 JOHDANTO

Värit tai värittömyys ovat olennainen osa kuvallisen tarinan kerrontaa. Hyvin valitut ja oikealla tavalla käytetyt värit luovat tarinaan tunnelmaa ja syvyyttä. Väriä valintoihin vaikuttavat monet asiat, kuten tarinan teema, tyyli tai kohderyhmä. Ei ole olemassa oikeaa tai väärää tapaa käyttää värejä, mutta tarkoin harkituilla yhdistelmillä voidaan kuitenkin kuljettaa lukijaa haluttuun suuntaan.

Tässä tutkielmassa pohdin värien merkitystä kuvakertomuksen kuvittamisessa. Jotta saadaan vastaus tutkielman kysymykseen, on lähdettävä liikkeelle siitä, mitä väri on ja kuinka se syntyy. Ensiksi käsitelen värejä ja niiden ominaisuuksia yleisellä tasolla. Kerron lyhyesti siitä, kuinka väriäistimus syntyy. En kuitenkaan kerro värien fyysisistä ominaisuuksista tai perehdy syvällisesti siihen, kuinka ihmisen silmä toimii ja kuinka värit muodostuvat aivoissa.

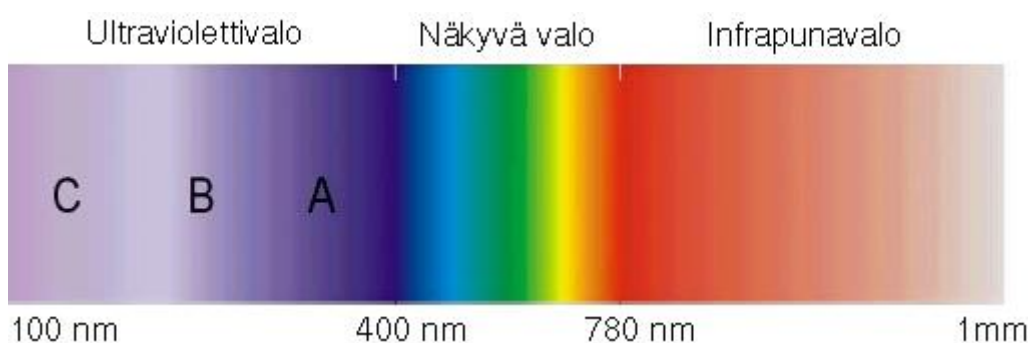
Värien kokeminen on yksilöllistä, mutta on kuitenkin olemassa tiettyjä universaaleja käsityksiä siitä, mitä tietyt värit symboloivat ja millaisia mahdollisia psykologisia vaikutuksia niillä on katsojaan. Tähän vaikuttavat monet asiat, kuten kulttuuri, uskonto ja historia. Olen koonnut värien symboliikka - osioon tietoa eri väreistä ja niiden merkityksistä. Lisäksi kerron myös värien fyysisistä ja henkisistä vaikutuksista. Tarkastelen värejä lähinnä länsimaalaisesta perspektiivistä.

Seuraavaksi kerron värien käytöstä kuvituksissa ja sarjakuvissa. Ne ovat läheistä sukua kuvakertomukselle ja jossain määrin sama asia. Lopussa kerron omasta produktiostani, joka on vahvasti sidoksissa tutkielmaani. Erittelen työvaiheita ja pohdin omaa värien käyttöä työssäni. Selitän, miksi olen päätenyt tiettyihin ratkaisuihin ja mikä merkitys valinnoillani on tarinassa. Käyn työn kuva ke- rallaan läpi ja tarkastelen värien merkitystä.

Olen valinnut aiheen omien henkilökohtaisten kiinnostusten pohjalta. Mielestäni aiheesta ei ole tarpeeksi kirjallisuutta. Sarjakuvaoppaissa ei juurikaan käsitellä värien merkitystä, tai aihetta sivutaan vain vähän. Värioppia sisältäviä kirjoja sen sijaan löytyy usealta eri vuodelta, sillä se tieto ei van- hene hetkessä.

2 TIETOA VÄREISTÄ

Ilman valoa ei voi olla väriä. Voidaankin todeta, että väri on valoa. Valon kaikotessa eri sävyt kaatoavat, mutta eivät täysin. Tiedetään, että myös varjo on väriä, sillä siihen sekoittuu aina muita värejä. Väri itsessään on auringosta peräisin olevaa sähkömagneettista säteilyä ja jokaisella värisävyllä on omanlaisensa aallonpituus. Voimakkuudet voivat vaihdella eri sävyjen välillä huomattavasti. (Hintsanen 2000, viitattu 15.2.2018.) Optinen säteily jakautuu UV-valoon, näkyvään valoon ja infrapunasäteilyyn. Noin 400nm-780nm (nanometri) ihmissilmä pystyy havaitsemaan näkyvää valoa. (Kuva 1.)

KUVA 1. Optinen säteily (Ilmatieteen laitos, viitattu 3.5.2018).

Usein värejä pidetään konkreettisina aineina, kuten maali. Väritutkimuksen edetessä voidaan kuitenkin todeta, että väri on paljon enemmän. Tästä syystä värikäsitykset voidaan jakaa kahteen luokkaan, ainekeskeiseen ja aivokeskeiseen. Ainekeskeinen värikäsitys tarkoittaa materialistista tapaa lähestyä värejä. Tällöin värin ilmenemismuodot ovat objektiivisia, fyysiseen maailmaan kuuluvia asioita. Aivokeskeisen eli inhimillisen värikäsityksen mukaan värit ovat näköjärjestelmän tuottamia näköaistimuksia, jotka ovat syntyneet ihmisen aivoissa. Tällöin väri ei olisi ihmisen ulkopuolinen, fyysinen ominaisuus vaan kokonaan aivojen tulkitsema aistimus. (Huttunen 2016, 17.)

Ihmiset eivät välttämättä näe värejä samalla tavalla, mutta aivoissa tapahtuva prosessi on kuitenkin sama. Ihmisen värinäkö on monimutkainen neuropsykologinen tapahtumien sarja, jonka seurauksena syntyy väriaistimus. Tulevissa kappaleissa käsittelen väriaistimuksen syntyä hyvin lyhyesti ja yksinkertaisesti. En syvenny tarkemmin silmän tai aivojen toimintaan. Todellisuudessa väriaistimuksen synnystä tiedetään edelleen melko vähän ja tutkijat ovat osittain oletusten varassa.

Kerron myös värien luokittelusta ja siitä, mitkä ominaisuudet siihen vaikuttavat. Lisäksi kerron pääväreistä ja siitä, kuinka värejä voidaan sekoittaa keskenään.

2.1 Väriaistimus

Värien havainnointiin tarvitaan kolme eri tekijää: valo, objekti ja vastaanotin eli silmä. Toisin kuin monet muut nisäkkäät, ihminen pystyy näkemään useita värejä.

Evoluution myötä ihmisen värinäkö on kehittynyt ravinnonhankinnan kannalta paremmaksi. Yksilöt, jotka ovat geenivirheen vuoksi saaneet lajitovereitaan paremman värinäön, ovat luonnonvalinnan seurauksena siirtäneet mutaationsa seuraaville sukupolville. (Huttunen 2016, 27.)

Ihmisen silmä aistii värin, kun valo osuu värilliseen pintaan ja heijastuu silmän verkkokalvolle. Ihmisen silmässä on näköaistimuksen kannalta välttämättömiä tappisoluja, jotka reagoivat eri tavalla valoon. Ihmisen silmässä on kolmea eri tappisolutyyppeä: punaisen valon aallonpituuteen reagoivat L-tyypit, vihreään valoon reagoivat M-tyypit ja siniseen valoon reagoivat S-tyypit. Ihmisen silmässä on eniten L-tyypin tappisoluja ja vähiten S-tyypin tappisoluja, joita on vain 5–7 prosenttia. (Huttunen 2016, 28–29.)

Verkkokalvolle heijastunut tieto siirtyy näköhermoa pitkin aivoihin. Aivot käsittelevät informaation ja muodostavat kuvan. Jokainen ihminen aistii värit hiukan eri tavalla, mutta on myös olemassa sairauksia, jotka vääristävät värejä tai värejä ei näy lainkaan. Yleisin värisokeuden muoto on punavihersokeus. Täydellinen värisokeus on harvinaista. (Rihlama 1997, 11–13.) Myös hämäränäön heikkoutta voidaan pitää tietynlaisena sokeuden muotona. Täydellinen hämäräsokeus on huomattavasti harvinaisempi. Tällöin hämärässä näkemisen mahdollistavat sauvasolut toimivat puutteellisesti tai eivät lainkaan. (Huttunen 2016, 32–33.)

2.2 Värien ominaisuuksia

Värit voidaan tunnistaa niiden ominaisuuksien ansioista. Ominaisuudet voivat vaihdella monin eri tavoin, joten siksi on olemassa muutamia perusmääritteitä, jotka helpottavat värien lokerointia. Värien määrittämisen avuksi on luotu myös erilaisia värijärjestelmiä ja värimalleja.

Väreillä on useita eri ominaisuuksia. Ihminen pystyy määrittelemään värin jo kolmesta ensimmäisestä perusmääritteestä, jotka ovat sävy, vaaleus ja kylläisyys. Värin sävy määrittää sen paikan väriympyrässä. Juuri sen ominaisuuden perusteella värit voidaan jakaa eri osiin. Vaaleus ja kylläisyys ovat kaksi eri käsitettä, mutta ne sekoitetaan helposti toisiinsa. Vaaleus on värin pinnan havaittu ominaisuus ja se kertoo, kuinka paljon väri heijastaa valoa valaistuksesta riippumatta. Vaaleus määrittelee sävyn kirkkautta ja tummuutta. Kylläisyydellä tarkoitetaan sävyn havaittavaa määrää suhteessa mustaan ja valkoiseen. (Arnkil 2008, 70–71.)

Värillä on myös paljon lisämääritteitä, joita ovat muun muassa kirkkaus, densiteetti, täyteläisyys, kulööri ja valööri. Nämä ominaisuudet täydentävät kolmea perusmääritettä ja samalla niiden merkitykset sivuavat toisiaan. Tästä syystä jotkut termit menevät välillä sekaisin ja aiheuttavat väärinkäsityksiä.

2.3 Päävärit ja niiden sekoittuminen

Värit voidaan jakaa perusväriin eli pääväriin (primary colour). Ajatellaan, että on olemassa kolme pääväriä, jotka ovat olleet olemassa ennen muita värejä. Päävärejä ei voi saada sekoittamalla muita värejä, mutta kaikki muut värit saadaan sekoittamalla päävärejä. Vaikka tämä ajatusmalli on syvälle juurtunut käsite, on myös olemassa muita päävärikäsitteitä. On siis käytettävä sitä käsitettä, joka sopii tilanteeseen parhaiten. Esimerkiksi väriaineiden päävärit ovat erit kuin näköjärjestelmän päävärit ja niitä on eri määrä. (Arnkil 2008, 72–73.) Yleisimmin käytetyssä väriympyrässä pääväreinä ovat punainen, sininen ja keltainen (Kuva 2).

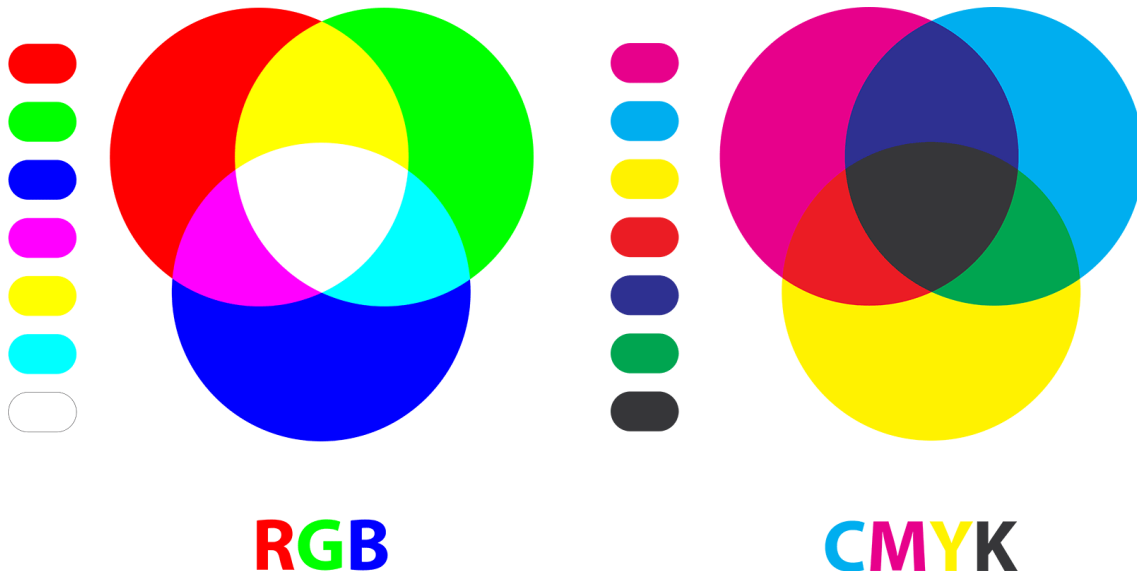

KUVA 2. Väriympyrä (Carter 2015, viitattu 23.4.2018).

Pääväriteorioita on useita ja uusien mittaustapojen myötä niitä syntyy edelleenkin lisää. On todettu, että värit voivat sekoittua keskenään kolmella eri tavalla. Värien sekoittamisessa voidaan puhua subtraktiivisesta ja additiivisesta sekoittumisesta. Subtraktiivinen sekoittaminen tarkoittaa konkreettisten väripigmenttien, kuten maalin, sekoittamista keskenään. Additiivinen värien sekoittaminen puolestaan tarkoittaa värivalon sekoittumista keskenään. Subtraktiivisista ja additiivisista väreistä voidaan käyttää myös nimityksiä vähennysvärit ja lisäysvärit. Kolmas tapa on optinen sekoittuminen, joka tarkoittaa silmän verkkokalvolle heijastuvan, tiheäjakoisen valoärsyksen integroitumista uudeksi väriksi. Eli toisin sanoen värien sekoittumista silmässä. (Arnkil 2008, 74.)

Yleisin ajatusmalli on, että punaisella, sinisellä ja keltaisella saadaan aikaan kaikki mahdolliset värit. Tätä ajatusmallia käyttävät hyödyksi esimerkiksi taidemaalarit. Jos sekoitetaan vaikkapa sinistä ja punaista keskenään, saadaan violettiä väriä. Sinisen ja punaisen värien määrää, sekä tummuutta ja kirkkautta säätelemällä saadaan aikaan eri sävyisiä violetteja. Tällöin värien sekoittuminen on subtraktiivista. Niin sanottua RGB-värijärjestelmää käytetään esimerkiksi televisiossa ja näyttöpäätteissä. (Kuva 3.) Värien sekoittuminen on tässä tapauksessa additiivista. RGB-värijärjestelmän kolme pääväriä ovat punainen (red), vihreä (green) ja sininen (blue). Voidaan myös ajatella, että valon kolme pääväriä ovat punainen, vihreä ja violetti. (Hintsanen 2000, viitattu 2.4.2018.)

Subtraktiivisina väriaineiden pääväreinä pidetään punaisen, keltaisen ja sinisen lisäksi syaania, magentaa ja keltaista. Neliväriprosessiväriä neljä pääväriä ovat syaani, magenta, keltainen ja musta. Tästä tulee myös lyhenne CMYK, eli cyan (syaani), magenta, yellow (keltainen) ja key (avainväri eli musta). Tätä väritilaa käytetään silloin kun painetaan kuvia. (Kuva 3.)

KUVA 3. RGB ja CMYK (Pointer Advertising 2013, viitattu 23.4.2018).

Voidaan puhua myös näköjärjestelmän pääväreistä, joita ovat violetinsininen, oranssinpunainen ja vihreä. Myöhempien tutkimusten mukaan on kuitenkin todettu, että kyseisiä värejä olisikin neljä tai jopa kuusi. Kolmen värin rinnalle lisätään keltainen sekä musta ja valkoinen. Ihmisen näköjärjestelmässä kaikki muut värit ovat näiden värien yhdistelmiä. (Arnkil 2008, 73.)

2.4 Värijärjestelmät

Kuten jo aiemmin totesimme, on olemassa erilaisia väriprofiileja. Näistä yleisimpiä ovat edellisessä kappaleessa mainitut RGB ja CMYK.

RGB-värijärjestelmän yleisimmät väriavaruudet ovat sRGB ja Adobe RGB. Edellä mainituista yleisempi on sRGB, jota käytetään useimmiten internetissä oletuksena. Sen sävyala vastaa usein vanhoja monitoreja ja se toistaa värit oikein. Adobe RGB on sävyalaltaan laajempi, ja tällöin värit toistuvat esimerkiksi painossa mahdollisimman tarkasti. Ammattilaiset suosivat kyseistä väriavaruutta.

(Tuuli 2017, viitattu 23.4.2018.) CMYK-värijärjestelmää käytetään yleisesti painettaessa kuvaa. CMYK-väriprofiilista puhuttaessa puhutaan yleensä neliväripainosta. Kaikki neljä väriä painetaan paperille erikseen.

3 VÄRIT KERTOVAT

Tässä luvussa käsitellään värien symboliikkaa sekä psykologiaa ja fyysistä vaikutusta ihmiseen. Jokaisella värillä on oma, ominaislaatuinen vaikutus. Värit vaikuttavat valintoihimme tietoisesti ja tiedostamattomasti. Väreillä on kiistatta yhteys emootioihin. On tutkittu, että väreillä on henkisiä ja fyysisiä vaikutuksia; tietyt värit kiihdyttävät pulssia ja toiset puolestaan rauhoittavat sitä. Värikoodaus ja värisignaalit pohjautuvat yhteisiin sopimuksiin kuten liikenteessä, liikennevalot symboloivat sitä, milloin saa ajaa ja milloin ei.

Värien maailma on rikas ja niihin liittyy valtava määrä symboliikkaa ja erilaisia merkityksiä. Värin kokeminen on yksilöllistä, mutta siihen vaikuttavat monet asiat, kuten ikä tai syntyperä. Tietyt värit ovat vahvasti sidoksissa kulttuuriin ja siksi niiden merkitykset voivat vaihdella huomattavasti. Useimmat merkitykset ovat sidoksissa uskontoon ja historiaan. Tutkielmassa tarkastelen värejä lähinnä länsimaalaisesta näkökulmasta.

Värit herättävät tunteita. Ihmiselle kehittyä iän myötä tietynlaisia värimielityksiä. Nuorella iällä mielitykset voivat vaihdella useammin kuin vanhana. On tutkittu, että lapsena kaikki kirkkaat värit ovat tasapuolisia, mutta murrosiässä väri valikoima kapenee ja suositaan vain tiettyjä värejä tai väriyhdistelmiä. Ihmisen aikuistuessa omat värimielitykset valitaan täydentämään omaa persoonallista värimaailmaa. (Rihlma 1997, 106.)

On todettu, että värin eri sävyillä on suuriakin merkityseroja. Yleisesti kirkkaita sävyjä pidetään kevyinä ja miellyttävinä. Sävyjen tummetessa niiden merkitys muuttuu lähes päin vastaiseksi. Samalla värillä saattaa olla useita, toisistaan poikkeavia merkityksiä. Esimerkiksi sinisestä puhuttaessa saatetaan tarkoittaa vaaleaa, taivaansinistä, jolloin väri symboloi vapautta, rauhaa, puhtautta tai keveyttä. Sinisen tummetessa mielikuvat vaihtuvat ja värin merkitys muuttuu vakavammaksi, arvokkaammaksi tai painostavaksi.

Käyn läpi pää- ja sekundääriväritykset sekä akromaattiset eli värittömät värit. Tuon esille värien yleisimmät symboliset ja psykologiset merkitykset. Värien psyykkisiä ja fyysisiä vaikutuksia on tutkittu teollisesti melko vähän. Sen selittää osaltaan se, että sitä on vaikea tutkia ja tulokset osoittautuvat usein ristiriitaisiksi. Värien fyysiset vaikutukset liitetään usein valoon ja sen aallonpituuksiin. On kuitenkin huomioitava, että värillinen valo ei koostu vain yhdestä aallonpituudesta, vaan saattaa

sisältää useita eri voimakkuuksia. Vaikutus perustuu silloin johonkin muuhun kuin valon värähtelytaajuuteen. (Arnkil 2008, 244–246.) Yksittäisiä värejä tai väriyhdistelmiä on vaikea tutkia erillään niiden asiayhteydestä, sillä väri ei yleensä esiinny yksin, vaan ympärillä on aina muita värejä. Väripsykologia ei ole koskaan täysin paikkaansa pitävää ja siksi tuloksiinkin on suhtauduttava varauksella.

3.1 Punainen

Punainen on voimakas ja ristiriitainen väri, joka voidaan liittää elämään, rakkauteen ja kuolemaan. Länsimaissa punainen mielletään paitsi rakkauden ja intohimon, myös vaaran ja väkivallan väriksi. Punaisen eri sävyillä on myös vaihtelevia merkityksiä. Tutkimuksissa on huomattu, että miehiin vaikuttaa enemmän lämmin oranssinpunainen, kun taas naisiin kylmä violettiin vivahtava punainen. (Hintsanen 2000, viitattu 15.1.2018.)

Punainen on kiihdyttävä väri ja sillä on huomattu olevan myös fysiologisia vaikutuksia ihmiseen. On tutkittu, että punainen väri nostaa verenpainetta sekä nopeuttaa pulssia ja näin lisää aggressiivisuutta. Tämän lisäksi sen on todettu kiihdyttävän aineenvaihduntaa. (Chapman 2010, viitattu 15.1.2018.) Punainen on myös voimakkaasti kiihottava ja henkistä tasapainoa järkyttävä väri. Sen suurempi energiapitoisuus kiihdyttää kasvua ja sen on todettu lisäävän hormonitoimintaa ja sukupuoliaktiivisuutta. (Rihlama 1997, 109.)

Perinteisesti punaista on pidetty vallan ja voiman värinä. Tästä syystä väriä on käytetty paljon suurten johtajien, kuten kuninkaiden ja keisarien vaatteissa ja viitoissa. Myös punainen matto on ollut tapana levittää arvostetun ihmisen jalkojen alle, suurena kunnianosoituksena. (Ylikarjula 2014, 113–120.)

Vaikka punainen on läpi historian liitetty vahvasti sodankäyntiin, värin on uskottu myös suojelevan ihmisiä. Punaisella on haluttu pelotella paholainen pois ja siksi esimerkiksi punaisia kasveja on suosittu tai pidetty jopa pyhinä. (Ylikarjula 2014, 113.) Ihmiset ovat myös uskoneet punaisen karkottavan erilaisia sairauksia. Nykyään punaisella viestitään usein vaarasta tai kiellosta. On tutkittu, että ihmissilmä havaitsee paremmin punaista kuin keltaista ja siksi väriä suositaan usein erilaisissa vaaraa kuvastavissa merkeissä ja teksteissä (Hintsanen 2000, viitattu 16.1.2018).

Punainen on myös veren väri ja siihen liittyy paljon uskomuksia. Nykyään se liitetään helposti negatiivisiin ja surullisiin asioihin, kuten väkivaltaan, kipuun ja kuolemaan. Aiemmin veren värillä on viitattu elämänvoimaan ja vitalisuuteen, sillä itse veri on käsitetty jumalallisena elämän elementtinä. Muinaisissa kulttuureissa kuolleet on värjätty punaisella, jotta he pääsisivät helpommin perille tuonpuoleiseen. Punaiseen väriin on läpi historian liitetty myös vahvasti taikavoimia, alkemiaa ja noituutta. Esimerkiksi riimut on tästä syystä maalattu punaisella, sillä värin on uskottu lisäävän niiden voimaa. (Hintsanen 2000, viitattu 15.1.2018.)

3.2 Sininen

Sininen väri saa sävystään riippuen hyvin toisistaan poikkeavia määritelmiä. Yleisesti sitä pidetään rauhan, surun ja vapauden värinä. Vaaleammat sinisen sävyt ovat raikkaampia, rennompia ja kevyempiä, kun taas tummemmat sävyt viestivät luotettavuudesta ja vahvuudesta (Chapman 2010, viitattu 17.1.2018). Erityisesti tumman sinistä, kuten laivastonsinistä, pidetään virallisena ja turvallisuutta sekä järjestystä symboloivana värinä ja tästä syystä sitä käytetään usein univormuissa. (Hintsanen 2000, viitattu 17.1.2018.)

Lähes kaikkialla maailmassa, aikuiset ja iäkkäämmät ihmiset pitävät sinistä lempivärinään. Siihen liittyy väreistä vähiten erilaisia kulttuurillisia arvoja ja sitä pidetään usein neutraalina värinä. On sanottu, että sairaat ihmiset saavat toivoa taivaan sinisestä. Tutkimuksissa on todettu, että sinisellä valolla on tiettyjä parantavia vaikutuksia. Esimerkiksi ennen aikojaan syntyneitä, kellertäviä vauvoja, hoidetaan sinisellä valolla. Värillä voidaan myös vähentää stressiä, sekä tehostaa luovaa ajattelua. (Ylikarjula 2014, 39, 53–54.)

Sininen on monella tapaa punaisen vastakohta. On todettu, että sininen väri hidastaa kasvua, alentaa verenpainetta sekä viilentää. Sininen koetaan rauhoittavana ja tilaa avartavana värinä. Myönteiset vaikutukset liittyvät erityisesti sinisen vaaleisiin ja keskivaaleisiin sävyihin. (Rihloma 1997, 109.) Vaikka sininen ja punainen eivät ole väriopin mukaan vastavärejä, länsimaissa niitä pidetään usein toistensa vastakohtina. Esimerkiksi sininen yhdistetään kylmään ja punainen kuumaan. Saksalainen yleisnero ja taidemaalari, Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832), piti sinistä punaisen vastavärinä. Hänen mukaan sininen on hiljainen ja negatiivinen väri ja se assosioituu vahvasti pimeyteen ja heikkouteen. (Hintsanen 2000, viitattu 17.1.2018.)

Vasta 1100-luvun Ranskassa sinistä ruvettiin käyttämään merkittävällä tavalla. Erityisesti taiteen saralla väriä alettiin arvostaa uudella tavalla. Sitä ennen väri ei juurikaan merkinnyt mitään erityistä, eikä esimerkiksi kreikan tai latinan kielessä edes ole varsinaista sanaa siniselle värille. Keskiajalla sininen väri oli kallista, sekä vaikeaa tehdä ja siksi sitä alettiin pitää ylellisyyden merkinä. Tämän myötä sinistä alettiin käyttää myös ritarillisten hyveiden, kuten urheuden ja ”kuninkaallisen veren” symbolina. (Pekonen 2003, 73–74.)

Sininen on läpi historian liitetty uskontoon ja jumalien palvontaan. Muinaisessa Egyptissä sininen oli elämän ja jumalien suojelua edustava väri. Pahalta suojauduttiin pukeutumalla siniseen ja käyttämällä sinistä, ”Faaraon silmä” -amulettia. Amuletit valmistettiin usein sinisestä kivistä. (Huttunen 2016, 108.) Egyptiläiset pitivät sinistä edelleen uskon ja hyvyyden värinä. Raamatussa sininen yhdistetään taivaaseen ja Pyhään Henkeen. Sillä on erityinen merkitys juuri kristityille, sillä väristä tuli historian myötä tärkeä voiton symboli. Neitsyt Maria kuvataan usein sinisessä kaavussa, jolloin sininen kuvastaa hengellisyys lisäksi myös viattomuutta. (Hintsanen 2000, viitattu 17.1.2018.)

3.3 Keltainen

Keltainen on punaisen ja sinisen rinnalla, yksi pääväreistä. Sitä on yleisesti pidetty ilon, auringon sekä positiivisuuden ja energisyyden värinä. Muussa merkityksessä, keltainen voi olla kokemattomuuden tai pelkuruuden väri. Se on myös vaaraa kuvastava väri, mutta ei yhtä voimakas ja käytetty kuin punainen. (Chapman 2010, viitattu 17.1.2018.)

Keltainen on valovoimainen sekä silmiinpistävä ja muodostaa muiden värien kanssa voimakkaita väriyhdistelmiä. Se toimii erityisen hyvin yhdessä tummien sävyjen kanssa ja näin muodostaa ympäristöstä helposti erottuvan yhdistelmän. Värillä on myös positiivinen vaikutus mielialaan, mutta sitä tulisi käyttää hillitysti. On tutkittu, että jatkuvasti näkökentässä oleva keltainen aiheuttaa rauhattomuutta ja jopa ärsytystä tai päänsärkyä. (Rihlma 1997, 108.) Värien fyysiset vaikutukset ihmiseen ovat samat kuin punaisella, mutta lievemmat.

Positiivisista assosiaatioistaan huolimatta keltaiseen väriin liittyy paljon negatiivista symboliikkaa. Länsimaissa keltaista pidetään kateuden, katkeruuden ja petoksen symbolina. Esimerkiksi 900-luvun Ranskassa petteiden ja rikollisten ovet maalattiin keltaisiksi. Lisäksi keltaisen eri sävyillä

on toisistaan poikkeavia merkityksiä. Vaalea keltainen symboloi viattomuutta ja räikeä kateutta tai viisautta. (Ylikarjula 2014, 27–28.)

Keltainen väri on vahvasti sidoksissa erilaisiin vakaviin sairauksiin. Keskiajalla keltaista pidettiin kuoleman värinä ja siksi myös rutto sai keltaisen tunnusvärinsä. Vielä tänäkin päivänä keltaista käytetään karanteenin ja tartuntavaaran värinä. (Hintsanen 2000, viitattu 17.1.2018.)

3.4 Vihreä

Vihreää pidetään luonnon, tasapainon ja harmonian värinä. Sillä on samoja rauhoittavia ominaisuuksia kuin sinisellä. (Chapman 2010, viitattu 24.1.2018.) Vihreän värin on todettu parantavan keskittymistä ja lisäävän mietiskelyä. Vihreän eri sävyt voidaan kokea toisistaan poikkeavalla tavalla. Esimerkiksi kellertävän vihreää pidetään myrkyllisenä, kun taas tumma vihreä symboloi turvallisuutta. (Rihlana 1997, 109.)

Vihreä on punaisen vastaväri ja ne ovat monellakin tapaa toistensa vastakohtia. Siinä missä punainen kiihdyttää pulssia, vihreä rauhoittaa sitä. Väri voidaan kokea harmonisen tasapainoisena. Vihreä on sallimisen väri, kun taas punainen merkitsee kieltoa. Vihreä väri symboloi lupaa mennä eteen päin, kuten liikennevaloissa. (Hintsanen 2000, viitattu 24.1.2018.) Ne ovat vastavärejä myös väriympyrässä.

Luonnon ja kasvun lisäksi vihreää pidetään toivon värinä. Maanviljelyssä uudet vihreät ja terveet lehdet luovat toivoa ihmisiin. Sama tapahtuu keväällä, kun luonto herää talven jälkeen ja alkaa jälleen kasvaa. Tästä syystä väriä pidetään useissa maissa elämän ilon ja tulevaisuuden värinä. Vihreä on myös hedelmällisyyden väri ja useat eri kasvikset, juurekset ja marjat ovat vihreitä. (Ylikarjula 2014, 59–60.)

Kuten myös muihin väriin, myös vihreään liittyy negatiivisia assosiaatioita. Erityisesti kirkkaat ja voimakkaat vihreän sävyt koetaan epämiellyttävinä. Myös vihreä voi olla vaaran väri. Esimerkiksi eläinmaailmassa kirkas vihreä on usein myrkyn väri. Keskiajalla vihreä on ollut paholaisen väri. Lisäksi vihreää pidetään kateuden värinä ja tästä tulee sanonta ”kateudesta vihreä”. Vihreällä voidaan viitata myös kokemattomuuteen ja helppouteen. (Hintsanen 2000, viitattu 24.1.2018.)

3.5 Oranssi

Oranssi on lämmin sekundääri- eli väliväri. Sitä saadaan sekoittamalla kahta lämmintä pääväriä, punaista ja keltaista. Oranssi on eloisa väri, joka usein liitetään muutokseen, kuten syksyyn. Väri vetää huomiota puoleensa, mutta ei yhtä voimakkaasti kuin punainen. (Chapman 2010, viitattu 26.1.2018.) Oranssi on avoin ja iloinen. Siitä huolimatta sen käyttöä tulisi hillitä, sillä on tutkittu, että suurena värialueena se koetaan hyökkääväksi ja painostavaksi. (Rihlama 1997, 108–109.) Sanoetaan myös, että oranssi on punaista, joka on tuotu lähemmäksi keltaisen inhimillisyyttä.

Oranssi on saanut nimensä appelsiinilta. Useissa kielissä, väri oranssi (engl. orange) ja appelsiini ovat synonyymeja toisilleen. Länsimaissa sana vakiintui vasta 900-1000-luvulla, kun appelsiinit rantautuivat Eurooppaan. Sitä ennen oranssia kuvailtiin punaisella. (Hintsanen 2000, viitattu 26.1.2018.) Oranssia pidetään myös ruokahalua stimuloivana värinä.

Oranssia käytetään myös buddhalaisuuden värinä. Se kuvastaa valaistumisen korkeinta tasoa. Joissain uskonnoissa väriä pidetään pyhänä. Länsimaissa värillä ei ole niin suurta uskonnollista merkitystä. (Hintsanen 2000, viitattu 23.4.2018.)

3.6 Purppura

Purppuranpunainen eli purppura on arvoituksellinen ja mystinen väri. Se koetaan hyvin arvokkaana ja ristiriitaisena värinä. Valosta riippuen purppura taittuu lämpimän punaiseen tai kylmän violettiin. Väri sisältää vastakkaisuuksia ja se koetaan joko rauhoittavana tai hämmentävänä. (Rihlama 1997, 109.) Violetin tavoin värillä on paljon myönteisiä ominaisuuksia. Purppuran on todettu ilmaisevan maltillisuutta, kohtuullisuutta ja harkitsevaa toimintaa. Sen lisäksi se on yhdistetty myös oikeudenmukaisuuteen, jalouteen ja viisauteen. Purppura on violettiin verrattuna eroottisempi ja tunteellisempi väri. (Pekonen 2003, 123.)

Purppura kuuluu kylmiin väreihin. Sitä saadaan sekoittamalla lämmintä punaista ja kylmää violettiä. Ylikarjulan mukaan purppura on kiinalaisessa maalaustaiteessa maailmankaikkeuden väri, koska se on sinisen ja punaisen yhdistelmä. Vaatteissa purppuraa pidettiin pitkään arvokkaana värinä, koska sen työstäminen oli vaikeaa ja aikaa vievää. Kreikkalaisille purppura oli ruhtinaallinen väri ja sitä saivat pitää yllään vain kaikkein tärkeimmät henkilöt. Roomassa vain keisarilla oli lupa pitää

yllään purppuraviittaa ja pian tämän jälkeen, purppuraan sai pukeutua enää vain kuninkaalliset. Nykyään värillä ei ole samaa ruhtinaallista merkitystä kuin ennen. Värin tuottaminen on helppoa, ja länsimaissa kuka tahansa saa pukeutua purppuraan. (2014, 129–133.)

Purppura on luovuuden ja mielikuvituksen väri. Sen eri sävyillä on joitain merkityseroja. Tumma purppura antaa mielikuvan varallisuudesta ja ylellisyydestä, kun taas vaalea purppura on romanttisempi ja pehmeämpi. (Chapman 2010, viitattu 29.1.2018.) Purppuralla voidaan tarkoittaa kaikkia värisävyjä punertavasta violetista violetinsävyiseen punaiseen. Joitain purppuran sävyjä pidetään naisellisina väreinä. Sanotaan, että väri kuuluu niin nuorelle kuin vanhallekin naiselle. Vaaleat sävyt mielletään nuorekkaan tyttömaisiksi ja tummat, punaiseen taittavat sävyt ovat vanhemman ja kokenemman naisen värejä. (Pekonen 2003, 35.)

3.7 Violetti

Violetti koetaan sisimpään tunkeutuvana, syvällisenä ja merkityksellisenä värinä. Tumma violetti viittaa katumukseen ja suruun, mutta samalla myös parannukseen ja toivoon. Tummaa, siniviolettiä pidetään vakavana ja Rihlaman mukaan se synnyttää syvällistä ajattelua sekä yhteydentunnetta maailmankaikkeuteen. Vaaleana violetti on lumoava ja jopa huumaava. (1997, 109.)

Purppuran tavoin myös violetti on mystinen ja maaginen väri. Sen sanotaan olevan viisauden sekä eron väri. Violetilla voidaan ilmaista valtaa, muuttumattomuutta, lujutta sekä uskollisuutta. Violetti katsotaan tasavertaisena värinä, sillä siinä on punaista ja sinistä. Väri kuvastaa vastakohtien tasapainoa ja yhdenvertaisuutta. (Pekonen 2003, 121–123.)

Violetti on kaikkein lyhytaaltoisinta valoa ja värillä uskotaan olevan parantavia vaikutuksia. Hintsasen mukaan violetti stimuloi solujemme väriä kerääviä entsyymejä ja parantaa vioittunutta DNA:ta. (Viitattu 9.2.2018.)

Violetilla on vahva uskonnollinen merkitys länsimaissa. Kristinuskon myötä violetti on saanut merkityksen tuskan, kärsimyksen ja katumuksen värinä. Väri symboloi Kristuksen verta ja kärsimystä. Väri näkyy usein kirkkojen tekstiileissä ja papin vaatetuksessa. Uskonnollisiin juhlapäiviin liitettyinä se symboloi myös odotusta. Joidenkin teologien mukaan violetti on siirtymäväri. Sillä tarkoitetaan

elämän ja kuoleman välimaastoa ja matkaa tuonpuoleiseen. (Pekonen 2003, 124–125.) Uskonnollisesta symboliikastaan huolimatta, violetti voidaan liittää myös valtauskontojen vastaisiin liikkeisiin tai pakanallisuuteen sekä prostituutioon. (Hintsanen, hakupäivä 9.2.2018.)

Samantyyppisistä ominaisuuksistaan huolimatta violetti ja purppura ovat kaksi eri väriä. Purppura on punavioletti ja violetti on sinivioletti. 50-luvulla tehdyssä tutkimuksessa koehenkilöt kertoivat purppuran olevan ristiriitainen ja lumoava, kun taas violetti koettiin hivenen painostavana ja mystisenä. (Pekonen 2003, 124.)

3.8 Valkoinen

Useimmiten valkoinen yhdistetään vahvasti puhtauteen ja siveyteen. Se on neutraali väri, jonka avulla voidaan korostaa muita värejä. (Chapman 2010, viitattu 15.2.2018.) Se heijastaa paljon valoa ja siksi kirkastaa muita värejä. Yksinään valkoinen koetaan usein kylmänä. Se on väri, joka jättää kaiken avoimeksi. (Rihlana 1997, 110.)

Valkoisessa yhdistyvät kaikki värit. Useissa kulttuureissa se koetaan arvokkaana, viattomana ja neitseellisenä värinä. Hintsasen mukaan valkoinen liitetään taivaaseen tai paratiisiin, hyviin jumaliin ja hyvyyteen. Valkoisen ja valon vastakohtana pidetään hyvin usein mustaa ja se liitetään manaan, pahoihin jumaliin sekä pahuuteen. (Hintsanen 2000, viitattu 15.2.2018.)

Valkoista pidetään myönteisiä arvoja korostavana värinä. Jo antiikin Kreikassa se on ollut pyhä, jumalten vertauskuva. Monissa kulttuureissa valkoinen on valon vertauskuva. Puhdas valkoinen väri symboloi taivaallista voimaa. Se on kristinuskon yksi merkittävimmistä väreistä ja sitä käytetään usein kirkoissa suurina juhlapäivinä kuten jouluna. Myös ristiäismekko, sekä rippijuhlassa käytettävä, alba ovat valkoisia. Usein pyhät ja hyvät olennot, kuten enkelit kuvataan valkoisiin kaapuihin puettuina ja valoa loistavina. (Ylikarjula 2014, 11–12.)

Muinaisessa Roomassa valkoinen on ollut surupuvun väri. Sanotaan, että sitä suosittiin sen puhautauden ja värjäämättömyyden vuoksi. Valkoinen on myös luiden väri ja edelleen joissain kulttuureissa alkuasukkaat värjäävät itsensä valkoisiksi kunnioittaakseen esi-isiään. (Ylikarjula 2014, 15.)

Vaikka valkoinen koetaan joskus tyhjänä, se on samalla osa kaikkia värejä ja kaikissa väreissä. Väri reagoi helposti ympärillä oleviin väreihin, jolloin sen symboliarvo kokee muutoksia. Valkoinen on mustan rinnalla yksinkertainen neutraali väri. (Pekonen 2003, 94–95.)

3.9 Musta

Musta voidaan mieltää tilaksi, jossa ei ole mitään. Esimerkiksi avaruudessa olevat mustat aukot imevät kaiken itseensä, myös valon. Joissain tapauksissa mustaa väriä ei edes luetella varsinaiseksi värisävyksi. Mustaa valoakaan ei ole olemassa, koska musta ei ole spektrin väri.

Musta syntyy, kun kaikki muut värit sekoitetaan yhteen. Se ei heijasta lainkaan valoa, vaan imee sen itseensä. Ilman valoa ei voi olla värejä, joten jäljelle jää vain musta. (Ylikarjula 2014, 83–84.)

Musta on elegantti ja voimakas. Se on muodollinen ja samalla juhlallinen väri. Se liitetään usein pahuuteen ja kuolemaan sekä muihin synkkiin asioihin. Musta on ajaton väri ja se on usein neutraaliutensa ansiosta suosittu typografiassa. (Chapman 2010, viitattu 15.2.2018.) Sanotaan, että musta on värien kuningatar.

Musta on valkoisen tavoin valon toinen ääripää ja näin ollen toimii valkoisen vastavärinä. Ne ovat vastavärejä myös ihmisen mielikuvissa, sillä ne kuvastavat vastakkaisia arvoja. Valkoinen on valo ja kirkkaus, kun taas musta on tuntematon pimeys. Ihminen pelkää luonnostaan pimeää ja tuntematonta, ja siksi mustalla on niin paljon negatiivisia assosiaatioita. Musta peittää usein muita värejä, mutta se voi myös oikein käytettynä elävöittää ympärillään olevia värejä. (Hintsanen 2000, viitattu 16.2.2018.) Rihlaman mukaan mustaa tulisi käyttää vain pieninä pintoina, jotta väri pääsisi oikeuksiinsa ja tällöin korostaisi parhaiten muita värejä (Rihlama 1997, 110).

Länsimaissa musta on tunnetusti surun ja lopun väri. Hautajaisissa pukeudutaan mustaan, sillä sen koetaan kuvastavan parhaiten tunnelmaa; vakava, mutta juhlallinen. Musta puku sopii myös muihin juhliin ja usein mustaan pukeutunutta ihmistä pidetään tyylikkäänä ja viehättävänä. Musta asu on vakuuttava sekä vakavasti otettava. (Hintsanen 2000, viitattu 16.2.2018.)

Väri herättää paljon tunteita. Mustaa pidetään pelottavana, mutta samalla myös mystisenä värinä. Pimeässä ei voi nähdä mitään, joten ihminen kokee sen pelottavana, mutta samaan aikaan jännittävänä. Musta väri symboloi kaiken loppua, mutta herättää myös toivoa uuteen. Tällä voidaan viitata mustan ja valkoisen vastakkaisuuteen päivänä ja yönä. (Ylikarjula 2014, 83–84.)

Tutkimuksissa on käynyt ilmi, että musta koetaan muita värejä raskaampana. Ihmisten mielestä mustat esineet tuntuivat valkoisia painavemmilta, vaikka todellisuudessa mustat olivat kevyempiä. (Hintsanen 2000, viitattu 16.2.2018.)

Mustaan väriin liittyy paljon taikauskoa. Väri symboloi pimeyden voimia ja mustaa magiaa. Ne ovat pahoja voimia, joilla pyritään satuttamaan muita. (Ylikarjula 2014, 88.) Myös joidenkin mustien eläinten, kuten kissojen tai lintujen uskotaan olevan pahoja tai pahan apureita.

3.10 Harmaa

Mustan tavoin harmaakaan ei ole spektrin värin, eikä sillä ole omaa aallonpituutta. Se ei myöskään ole värisävy ja kuuluu värittömiin sävyihin. Harmaa voidaan myös lokeroida neutraaliksi sävyksi mustan ja valkoisen kanssa.

Harmaa on kahden ääripään, mustan ja valkoisen sekoitus. Se on aina jotain siltä väliltä ja kuvastaa kompromissia ja välitilaa. Siksi sitä voidaan pitää neutraalina ja tasapainoisena värinä. Harmaa ei välttämättä pärjää tavallisuutensa vuoksi yksin, vaan tarvitsee ympärilleen toisen värin. Yksin käytettynä, väri on synkkä ja melankolinen. (Hintsanen 2000, viitattu 16.2.2018.) Harmaa koetaan arkisena ja välinpitämättömänä. Se luo neutraalin taustan muille väreille. (Rihlama 1997, 110.)

Harmaa symboloi kunnioitusta, vanhuutta ja kuihtumista. Sillä voidaan myös viitata tylsyyteen ja ankeuteen. (Ylikarjula 2014, 71.) Harmaan eri sävyillä voidaan joskus korvata musta ja valkoinen. Harmaa väritys voi joissain tilanteissa olla muodollinen, moderni ja sivistynyt. (Chapman 2010, viitattu 13.3.2018.) Esimerkiksi pukeutumisessa harmaa voi olla arkinen asu tai näyttävä pukutakki. Viestit ovat tällöin erilaiset.

4 VÄRIT OSANA TARINAA

Oikeanlainen värien käyttö tai käyttämättömyys ovat tärkeä osa kuvitusta. Kuvittajan on pohdittava, mikä väri tai väriyhdistelmät toimivat kuvan viestin kannalta parhaiten. On mietittävä, millaisia tunteita esimerkiksi punainen korotusväri kuvassa aiheuttaa tai mikä merkitys sillä on katsojalle ja kuvalle.

Seuraavissa kappaleissa kerron yleisesti, millaista värien käyttöä sarjakuvissa ja kuvituskuissa voidaan käyttää. Värien valintaan vaikuttavat monet eri asiat ja siksi väritysprosessi ei koskaan ole yksiselitteinen asia. Värien valinta saattaa olla vaikka opittua ja kokemuksen kautta saatua tai kokonaan taiteilijan omaa intuitiota.

4.1 Sarjakuva

Sarjakuvien värittämisessä voidaan käyttää hyödyksi useampaa tekniikkaa, jopa samaan aikaan. Tarjolla on useita eri välineitä ja tekniikoita. Nykyään suositaan paljon tietokoneella värittämistä, sillä se on helppoa ja nopeaa. Useimmat maalaus- ja kuvankäsittelyohjelmat ovat maksullisia, mutta joitain saa ladata netistä ilmaiseksi. (Ijäs 2013, 24.)

Digitaalisesta aikakaudesta huolimatta, useat sarjakuvataiteilijat suosivat edelleen traditionaalista käsillä tekemistä. Perinteisiä väritystekniikoita ja tyylejä löytyy lukematon määrä. Suosittuja välineitä ja tekniikoita ovat esimerkiksi lyijykynä, puuväri, vesiväri, huopakynä ja kynäruisku eli airbrush. (Koskela 2016, 139.)

Värien käyttöä pitää pohtia, mikäli sarjakuva menee painoon. Se päätetään yleensä suunnitteluvaiheessa. Nykyään värillisiä sarjakuva-albumeita julkaistaan yhä enemmän kuin ennen. Tämän seurantaa se, että värien käyttö on nykyään helpompaa ja pienien määrien painaminen halvempaa. (Koskela 2016, 139.)

Väriä voidaan käyttää tehokeinona sarjakuvassa. Niillä voidaan esimerkiksi selkeyttää kuvaa tai tehostaa jotain tiettyä asiaa. Tavallisen värillisen kuvan lisäksi on olemassa myös muita väritystyy-
lejä. Yksiväripainatuksessa käytetään vain yhtä väriä, joka on yleensä musta. Kaksi- tai kolmiväri-
painatuksessa käytetään muutamaa lisäväriä mustan rinnalla. Niiden tarkoitus on korostaa mustaa
tai niillä on tarinan kannalta joku muu merkittävä tarkoitus. Sarjakuvien värittämisessä on huomioi-
tava myös painokustannukset, jotka kasvavat värien lisääntyessä. Tämä tulee huomioida ainoas-
taan silloin, kun sarjakuva painetaan fyysiseen muotoon. Värillinen sarjakuva on kalliimpi painaa
kuin mustavalkoinen, sillä painokone joutuu käyttämään silloin useampaa väriä. Neliväripainossa,
painokone käyttää neljää väriä; mustaa, syaania, magenta ja keltaista. Näitä värejä yhdistelemällä
painokone painaa värillisen kuvan. (Bishop 2007, 88–89.)

4.2 Kuvituskuva

Kuvituskuvaa värittäessä on otettava huomioon paljon samoja asioita kuin sarjakuvan teossa,
vaikka kyseessä olisikin yksittäinen työ. Kuten sarjakuvassa, myös kuvituskuvassa väreillä voidaan
esimerkiksi selkeyttää viestiä, elävöittää kuvaa, ilmaista mielentilaa tai tuottaa esteettistä mielihy-
vää.

Jokaisella taiteilijalla tuntuu olevan omanlaisensa tapa valita värit työhönsä. Ei voi siis sanoa, että
on vain yksi ja oikea tapa käyttää värejä kuvituskuvassa. Riippuu pitkälti teoksesta, sen tekijästä,
tekniikasta tai käyttötarkoituksesta, millaiset värit kuvaan valitaan. Värien symboliikka pätee jossain
määrin myös kuvituskuvassa.

Hollantilainen kuvittajana työskentelevä Loish Van Baarle kertoo, että hän luottaa täysin omaan
intuitioonsa ja valitsee värit sen perusteella. Hänen kuvissaan väreillä on suuri merkitys. Hän hakee
inspiraatiota ympärillään olevasta maailmasta, kuten luonnosta tai muodista. Loish työskentelee
digitaalisesti ja hän kertoo, että värivalintojen muuttaminen on tällöin helpompaa. Digitaalisesti
maalatessa hänellä on enemmän vapautta kokeilla erilaisia yhdistelmiä ja nähdä, mitkä toimivat
parhaiten. Työn edetessä, kuva saattaa muuttua monella tapaa ja valitut värit pitääkin miettiä uu-
delleen. (Van Baarle 2017, 42–49.)

5 OMA PRODUKTIO

Opinnäytetyöni produktio-osa on kuvakertomus, jonka olen värittänyt tutkittuani värien merkitystä kuvallisessa tarinassa. Halusin tutkia aihetta, joka on sidoksissa produktiooni, jotta saisin aikaiseksi mahdollisimman toimivan kokonaisuuden.

Idea produktioon lähti täysin omasta, henkilökohtaisesta, kiinnostuksesta kuvalliseen ilmaisuun. Kuvittaminen on ollut aina vahvuuteni ja halusin perehtyä syvemmin värien käyttöön. Seuraavaksi kerron työn eri vaiheista sekä siitä, millaisilla perusteilla olen valinnut värit kuviin.

5.1 Suunnittelu

Työ lähti liikkeelle aivoriihestä. Mietin, millaisen tarinan haluaisin tehdä, mikä on sen teema ja missä kaikki tapahtuu. Lopulta päätin valita aihealueeksi science fiction eli tieteisfiktio. Päätin, että tarina sijoittuu avaruuteen ja päähahmo on jotain muuta kuin ihminen. Lopulta päädyin ihmisen kaltaiseen olentoon ja tarinan päähahmosta tuli kyborgi eli ihmisen ja robotin yhdistelmä. Luonnostelin hahmoa noin muutaman kuukauden ajan, kunnes huomasin löytäneeni tarinaan sopivan näköisen päähenkilön. Tarinassa on vain yksi hahmo ellei kasveja lasketa.

Hahmosuunnitteluvaiheessa kului enemmän aikaa kuin esimerkiksi miljööän suunnittelussa. Halusin luoda tarinaan retrofuturistisen maailman. Alus näyttää futuristiselta, mutta ei modernilta. Kasvien värit valitsin merenalaisesta maailmasta. Osittain niiden muodotkin tulevat samasta paikasta, kuten koralli ja merilevä. Kasvien värit ovat tarinassa kuitenkin hiukan korostetut ja fantasiamaiset.

Seuraavaksi tein itselleni kuvakäsikirjoituksen. Hahmottelin tarinan kulun, pituuden ja kaaren. Lyhyestä mitastaan huolimatta luomani tarina noudattaa draaman kaarta. Siinä on alku, jossa katsojalle näytetään, mistä tarina lähtee käyntiin ja ketkä siinä ovat. Esitellään alkutilanne. Sen jälkeen tapahtuu jotain sellaista, minkä jälkeen päähahmo ei voi palata takaisin alkuun. Tulee joku yllättävä käänne, josta hahmon on selviydyttävä. Tässä vaiheessa tapahtuu yleensä hahmon kehitystä eli päähahmo sekä sivuhahmot kasvavat jotenkin tarinan edetessä. Lopulta hahmo onnistuu jotenkin selättämään ongelman ja sitä seuraa yleensä tyydyttävä loppu.

5.2 Toteutus

Kun olin saanut tarinan valmiiksi, aloin suunnitella toteutustapoja. Pohdin pitkään, kuvitanko tarinan kokonaan tietokoneella vai käsin eli traditionaalisesti. Lopulta päädyin ratkaisuun, jossa hyödynnän molempia työskentelytapoja. Päätin tehdä kuvat käsin ja lisätä värit tietokoneella. Näin minulla oli mahdollisimman helppoa kokeilla eri värejä ja havaita, mitkä toimivat tarinassa parhaiten.

Helppoin ja mieluisin toteutustapa minulle on tussiteknikka. Päätin jo työn suunnitteluvaiheessa hyödyntää parhaita puoliani: tarkkaa tussityöskentelyä ja yksityiskohtia. Valitessani työvälineitä päädyin minulle tuttuihin välineisiin. Työssäni käytin japanilaista Pentel Brush Pen -sivellinkynää. Yksityiskohtia varten minulla oli käytössä eri paksuisia Micronin tussikyniä. Näillä välineillä piirsin puhtaasti viivapiirroksia käsin. Paperiksi valitsin tavallisen piirustuspaperin (110 gsm), sillä tarkoitukseni oli tehdä siihen vain viivapiirroksia.

Aloitin työn rajaamalla haluamani koon ja päädyin mittoihin 220x205 mm. Aloin hahmotella työtä paperille käyttäen lyijykynää ja pyyhekumia. Hahmottelin jokaisen kuvan yksi kerrallaan seuraten tarkasti tekemääni kuvakäsikirjoitusta. Kun kaikki lyijykynätyöt olivat valmiit, aloitin tussityöskentelyn. Piirsin kuvat puhtaiksi, eli tussasin lyijykynä luonnoksen päälle ja pyyhin jäljelle jääneen lyijykynän jäljen pois. Tämän jälkeen skannasin kuvat tietokoneelle.

Skannauksen jälkeen muutin kuvat 350 dpi -kokoon. Kuvitustyöni on väritetty traditionaalisesti ja digitaalisesti. Olen maalannut kuvien taustojen pohjavärit vesiväreillä, kuivannut ne ja sen jälkeen skannannut koneelle. Maalasin 10 eri värimaailmaa sisältävää työtä. Jokaisella maalauksella on oma paikka tarinassa. Työstin kuvia RGB-väriprofiililla ja muutin ne vasta painoon mennessä CMYK-muotoon, joka on painossa käytettävä väriprofiili. Liitin skannatun kuvan puhtaaseen kuvakseen ja muutin sen läpinäkyväksi (multiply), jolloin pystyin värittämään kuvan päälle ilman, että viivapiirros jää värin alle. Väritin ensin kaikki pohjavärit (basecolour), jonka jälkeen aloin lisätä valoa ja varjoa tarpeen mukaan. Seuraavaksi yhdistin kuvaan maalaamani vesiväritaustan ja lopuksi lisäsin yksityiskohdat. Tämän jälkeen vielä säädin värit sekä kirkkauden ja kontrastin kohdilleen. Taitoin valmiin työn taitto-ohjelmalla pdf-muotoon.

5.3 Värien valinta ja merkitys

Tekemässäni kuvakertomuksessa, väreillä on tärkeä rooli. Jokaisessa kuvassa on käytetty tarkkaan harkittua väripalettia, jotta kokonaisuus olisi mahdollisimman toimiva. Olen käyttänyt värejä oman kokemuksen, sekä tästä tutkielmasta saatujen tietojen pohjalta. Tarina ei sisällä tekstiä ja lukijaa ohjataan värien lisäksi myös muilla keinoin, kuten hahmon ilmeillä ja asennoilla. Luomani tarina ei olisi sama ilman värejä, sillä suurin osa viesteistä jäisi silloin epäselviksi.

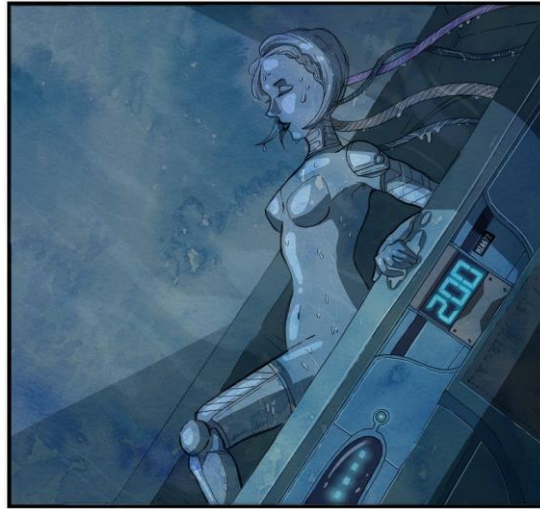
Tarinan ensimmäisessä kuvassa (Kuva 4) näkyy hailakasti hohtava digitaalinen numerosarja. Olen valinnut kuvan väriksi sinisen, koska haluan lukijan tuntevan viileyttä ja rauhallisuutta. Kuten aiemmin todettiin, sinisen eri sävyillä on paljon toisistaan poikkeavia merkityksiä. Tunnelma on salaperäinen ja hiukan synkkä, sillä kuva on hämärä. Samaan aikaan kylmä sininen luo raikkaan ilmapii-
rin. Kuvassa on käytetty ainoastaan sinisen eri sävyjä ja se sisältää sinisen vesiväritaustan. Tässä tilanteessa tumman sävyinen sininen symboloi kylmyyttä ja melankoliaa.

KUVA 4. Ensimmäinen kuva produktiosta ALONE.

Seuraavassa kuvassa näkyy ensimmäisen kerran tarinan päähenkilö (Kuva 5). Värit ovat edelleen saman sävyisiä ja yleinen tunnelma kuvassa pysyy samana, kuin aloituskuvassa. Ainoa muutos väreissä on kirkkaus, sillä jossain kuvan vasemmassa laidassa avautuu ikkuna ja hieman valoa pääsee huoneeseen. Tällöin kuvan yleisilme kirkastuu hiukan, samalla katsojalle selviää mihin laitteeseen aloitus kuvan numero sarja kuuluu. Sinisen sävyn kirkastuessa, tunnelma kevenee. Väri

ei tässä asiayhteydessä symboloi vapautta, pikemminkin eristäytynyttä pimeää huonetta. Se saa uuden merkityksen sävyllä, joka ei ole taivaan sininen.

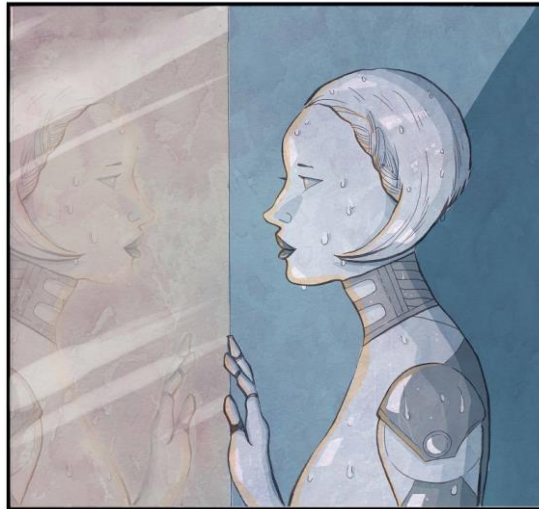
KUVA 5. Päähahmo esitellään ensimmäisen kerran.

Seuraavassa kuvassa on jo huomattavasti valoisampaa. Hahmo kävelee avautuvalle ikkunalle, kohti kirkasta valoa. (Kuva 6.) Värimaailma on jo paljon kevyempi kuin kuvissa 1 ja 2, joissa olen hakenut ankeaa sekä eristäytynyttä tunnelmaa. Värit ovat edelleen kylmät. Sinisen värin tarkoitus alkaa muuttua kuvassa synkästä ja surullisesta keveyteen ja vapauteen.

KUVA 6. Tarinan värimaailma alkaa kirkastua valon lisääntyessä.

Vahva kontrasti varjon ja valon välillä on näkyvä. Varjo lankeaa hahmon taakse. Valo osuu pehmeästi hahmoon ja lasi heijastaa hänen kuvajaisensa. Olen valinnut kuvan värit valon lisääntymisen vuoksi. Kuvassa on edelleen kylmiä sinisen sävyjä, mutta seassa on nyt myös lämmintä. Valo tulee auringosta, jolloin kuvassa sekoittuu kylmä ja kuuma. Siksi olen valinnut tausta väriksi violetin eri sävyjä sisältävän maalauksen. Värimaailma on siitä syystä aavistuksen ristiriitainen. Violetti ja purppura ovat mystisiä värejä ja sopivat hyvin avaruuteen. (Kuva 7.)

KUVA 7. Lämmin ja kylmä väri sekoittuvat.

Päähahmo on yksinäinen, avaruudessa seilaava kasvitieteilijä, joka kasvattaa harvinaisia kasveja pienellä aluksellaan. Hahmo on tarkoituksella tylsän värinen ja lähes väritön. Harmaa ja sen sävyt koetaan usein arkisen tylsinä ja mitäänsanomattomina, mutta on myös muistettava, että harmaata voi käyttää tyylikkäästi. Ilman valoja ja varjoja hahmossa on ainoastaan kolme eri harmaan sävyä. Olen valinnut hahmon pääväriksi vaalean harmaan ja yksityiskohtiin kahta, hiukan tummempaa sävyä. Värittömyytensä ansiosta hahmo heijastaa hyvin ympärillään olevia värejä. Värittäessäni tarinaa, minun tuli ottaa tämä huomioon jokaisen kuvan kohdalla. Päähahmo on myös kyborgi ja yleisesti ihmisillä tulee ensimmäisenä mieleen metalli ja sen sävyt. Väriä valinta tuntui siis loogisimmalta.

Tarina lähtee käyntiin, kun katsojalle selviää, että miljöö on avaruus ja kaikki tapahtuu avaruusaluksen sisällä. Avaruus on maalattu kokonaan vesiväreillä ja kaikki muu on lisätty digitaalisesti. Sen sijaan, että olisin maalannut sen kokonaan mustaksi tai pelkillä mustan ja harmaan eri sävyillä, päätin tehdä siitä monisävyisen ja värikkään. Musta avaruus ei olisi sopinut tarinaan yhtä hyvin ja se olisi tehnyt kuvista raskaita. Päädyin värikkäämpään ratkaisuun ja se toimi mielestäni paremmin.

Maalasin kaukaisuuteen loistavia, värikkäitä tähtiä ja galakseja. Olen valinnut kuvaan violetin ja purppuran sävyjä, jotta tunnelma olisi samaan aikaan mystinen ja tuntematon. Kuvan yläosassa näkyy himmeä, punertavan oranssi lämmin hohde valon lähteestä, joka tässä tapauksessa on etäällä palava aurinko. Sillä on tärkeä rooli tarinassa ja valon tulokulma sekä määrä tuli huomioida jokaista kuvaa värittäessä. (Kuva 8.)

KUVA 8. Kuvassa käsin maalattu avaruus.

Olen halunnut luoda avaruusaluksen sisälle kylmän, eristetyn ja yksinäisen tunnelman. Minun oli muutettava värimaailmaa hiukan seuraavassa kuvassa, jossa hahmo saapuu kasvihuoneeseen. Halusin luoda kasvihuoneeseen merenalaisen vaikutelman, eksoottisen väristen kasvien avulla. Kuvassa, kylmä sininen muuttuu vihertäväksi ja taustalla on käytetty vihreän sävyistä vesiväriä työtä. Vihreä rehevyys on ristiriidassa kylmän avaruuden kanssa. Kylmän ja kolkon ensivaikutelman jälkeen olen halunnut luoda eloa alukselle. Vihreä symboloi elämää ja hedelmällisyyttä. (Kuva 9.)

Vihreän sävyt eivät kuitenkaan ole kirkkaita. Ilma aluksella on raskasta, sillä se on seisonut paikoillaan 200 vuotta. Luodakseni vaikutelman raskaasta ilmasta, lisäsin kuvaan hiukan tummuutta, jotta näyttää siltä kuin valo leikkaisi ilmaa. Ainoa valon lähde on aluksen lasin läpi tuleva auringonvalo.

KUVA 9. Sininen väri muuttuu vihreäksi, kun tila vaihtuu tarinassa.

Pian jotain yllättävää tapahtuu ja huone muuttuu punaiseksi. Väri on tässä tapauksessa vaaran merkki, ja kertoo lukijalle, että jotain on mennyt pieleen. Kuvassa on käytetty täysin punaista taustaa ja kaikki kuvan sävyt ovat punaiseen taittuvia. Alus on lentänyt liian lähelle aurinkoa ja värimaailma on kaiken kaikkiaan polttavan kuuma. Kuvassa on kolme maalattua taustaa; kaikkein taaimaisena kuvassa on avaruus, sen päällä on oranssi taustaväri ja sitä korostaa vielä punainen vesivärimaalaus. Värit eivät ole enää kylmiä, vaan lämpimiä. Kuvissa on ainoastaan lämpimiä sävyjä, kuten punaista, oranssia ja keltaista. Kuvissa kaikki muut sävyt taittavat punaista tai oranssia. (Kuva 10.)

KUVA 10. Tunnelmaa muuttuu dramaattisesti punaisella värillä.

Seuraavassa kuvassa nähdään, kuinka polttavan kuuma tunnelma on; värit lähes palavat puhki. Kuvassa on pelkästään lämpimiä sävyjä, sekä taustalla punainen ja oranssi maalaus. Kirkkaimmillaan valo on kohdissa, joihin se osuu suoraan lasin läpi. Niissä kohdissa ei juurikaan ole väriä. Vahvat varjot tulevat kuvan laidoilta, kohtiin joihin, valo ei pääse suoraan. Olen valinnut kuvaan ainoastaan punaisen sävyjä värin kuumuuden vuoksi. Punainen väri korostaa tilanteen vaarallisuutta ja kiihdyttää tarinan kulkua. Kaikki tapahtuu nopeasti. (Kuva 11.)

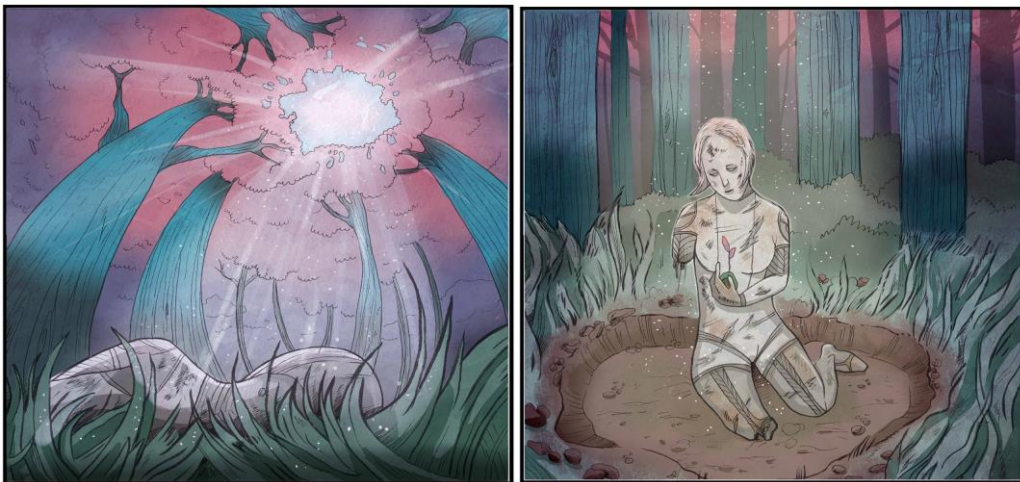
KUVA 11. Punainen väri korostaa tilanteen kuumuutta.

Auringosta sinkoutuvat kuumat tulipallot räjäyttävät aluksen ja kaiken sen sisällön. Olen korostanut kuumuutta lisäämällä sekaan kirkasta punaista. Seuraavaksi näkyy, kuinka päähahmo leijuu avaruudessa, aluksen ja kasvin palasten seassa. Aurinko on edelleen niin lähellä, että se hohkaa kuumaa. Värit on valittu korostamaan oranssia hohdetta. Tunnelma on edelleen polttava, mutta ei niin kuuma, sillä aurinko etäännyy hiljalleen ja ilma viilenee. Värit alkavat palautua kohti kylmää avaruutta. (Kuva 12.)

KUVA 12. Kylmä avaruus ja auringosta hohkaava lämpö luovat ristiriitaisen värimaailman.

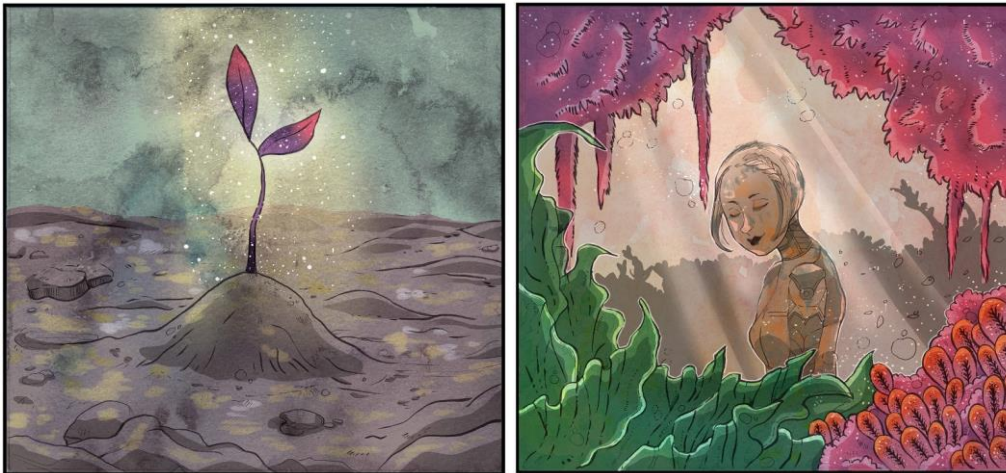
Seuraavaksi hahmo herää ja huomaa paiskautuneensa planeetalle, jossa on ilmakehä. Värit ovat täysin muuttuneet, sillä tapahtumat ovat siirtyneet avaruudesta planeetan pinnalle. Kuvassa näkyy tiheän metsän peittämä planeetan pinta. Pieni valon säde pääsee koskettamaan maata, kohdassa, josta hahmo on tullut läpi. Halusin valita kasveille fantasiatyyliset värit, jotta katsoja tietää, että tarinan planeetta ei ole maa. Kasvien värit ovat miltei yhtä eksoottiset kuin aluksella olleilla kasveilla. Hahmo ei tiedä missä on ja siksi olen valinnut värimaailmaksi mystisen violetin ja purppuran vaaleita sävyjä. Myös planeetalla olevat väriyhdistelmät ovat erilaisia kuin tavallisilla puilla, kuten turkoosin sininen runko sekä vaaleanpunainen ja purppura lehdistö. (Kuva 13.)

KUVA 13. Tunnelma muuttuu huomattavasti värien vaihtuessa.

Kuvassa hän istuttaa ainoan pelastamansa kasvin kohtaan, johon valo paistaa. Viimeisessä kuvassa olen luonut väreillä haikean tunnelman. Kuvan sanoma ei olisi yhtä voimakas ilman värejä.

On kulunut muutama vuosisata ja kasvi on levinnyt ympäristöön. Ruostunut ja rikkinäinen kyborgi istuu keskellä ja näyttää tyytyväiseltä. Värit ovat samat kuin auringon laskussa. Hailakka oranssi valo luo lämpöä kuvaan. Taustana olen käyttänyt vaaleanvihreää sekä oranssia vesivärimaalausta. Vihreä tuo eloa ja toivoa kuvaan. Olen halunnut luoda rauhallisen ja lopettavan tunnelman, sillä tarina saa kuitenkin onnellisen lopun. (Kuva 14.)

KUVA 14. Tarinan lopussa värimaailma on rauhallinen ja toiveikas.

Väritysprosessissa, olen huomionut erityisesti valon lähteen ja määrän. Valoisuus säätelee värin sävyä. Tässä tarinassa sävyllä on tärkeä rooli, jotta saan välitettyä oikean viestin lukijalle. Olen ajatellut valon määrän tarinassa, kuten auringon valoa vuorokauden aikana; aurinko nousee ja valon määrä lisääntyy, se paistaa ja lopulta laskee. Sama tapahtuu tarinan aikana, sillä alussa, valoa ei juurikaan ole, mutta se lisääntyy tarinan edetessä.

Tarina heräsi eloon vasta väritysvaiheessa. Minulta kului ylivoimaisesti eniten aikaa siihen. Värien valinta ja väripalettien teko oli tarkkaa, sillä halusin sävyjen sointuvan hyvin keskenään. Jouduin tekemään useita testivärityksiä ennen kuin löysin sävyt, jotka palvelevat parhaiten tarinaa.

6 POHDINTA

Värit ovat valoa ja valoa on joka puolella. Ne ovat aina jollain tapaa läsnä. Kuinka moni pysähtyy ajattelemaan niitä syvemmin? Jos värit katoaisivat päiväksi, ajattelisimme niitä ehkä enemmän. Huomaan nyt paremmin, että värin ajattelu pelkkänä konkreettisena asiana, kuten maalina, on erittäin suppea näkökulma. Väri on monessa eri muodossa ja ihminen ei ainoastaan näe niitä, vaan kokee ne. Tutkimuksessani selviää, että väreillä voidaan kertoa tarinaa. Niillä voidaan luoda maailmoja, merkityksiä, mielikuvia sekä herättää katsojassa tunteita. Värit ovat yhteydessä ihmiseen kautta historian ja väreillä voidaan kertoa myös omaa henkilökohtaista tarinaa.

Värien lokeroiminen ei ole niin helppoa kuin luulisi. Vuosien saatossa useat eri ihmiset ovat keksineet oman tavan mitata tai luokitella väriä. Värit kiehtovat ihmisiä vielä tänäkin päivänä ja niitä tutkitaan edelleen paljon. Esimerkiksi siitä, miten väri aistitaan silmässä ja sen jälkeen aivoissa, tiedetään varsin vähän. Värioppi ja värisymboliikka sen sijaan on melko muuttumatonta tietoa. Väriä ja sen ominaisuuksia voidaan tutkia monilla tavoin ja useasta eri näkökulmasta.

Värien symboliikka -osiossa, yllätyin joidenkin värien historiallisista merkityksistä. Eikä minulla myöskään ollut aavistustakaan tiettyjen värien negatiivisista puolista. Esimerkiksi purppura, violetti ja keltainen yllättivät minut merkityksillään. Oli myös merkittävää huomata, kuinka paljon värin sävyllä voidaan muuttaa värin merkitystä. Yhdellä värillä saattaa olla monta toisistaan eroavaa merkitystä. En enää ihmettele, miksi väripsykologian tutkiminen ei ole helppoa tai miksi värisymboliikka ei olekaan niin yksiselitteinen asia. Tutkimustuloksiin tulisi siis aina suhtautua varauksella.

Voidaan todeta, että värit ovat puoli tarinaa. Värit ja värittömyys kertovat jo jotain kuvasta tai tarinasta. Värien käyttö tehokeinona, ei ollut minulle uutta, mutta yllätyin tutkittuani, kuinka suuri merkitys sillä on tarinassa. Katsojaa on helppo ohjata värien avulla, ja opin myös, miten värit toimivat kuvassa. Toiset värit vievät huomiota pois muista väreistä ja värien yhteen sovittaminen on haastavampaa kuin uskoin. Värit eivät koskaan esiinny yksin, joten kuvittamisen kannalta olisi tärkeää tietää eri väriyhdistelmien toimivuudesta ja merkityksestä. Opin myös, että tietokoneella värittäminen on helpompaa ja sen avulla voi kokeilla vapaammin eri väriyhdistelmiä, tuhoamatta kuvaa.

Omaa produktiota tehdessä opin uuden tavan värittää kuvia. En ollut aiemmin joutunut tekemään yhtä suurta yhtenäistä värikokonaisuutta. On jo haastavaa saada yhden kuvan värit toimimaan,

mutta koko tarinan väriskaalan yhteen sovittaminen oli minulle saavutus. Huomasin myös, että värittämistä helpottaa väripaletin suunnittelu etukäteen.

Oma produktio on osoitus siitä, että värivalinnoilla on merkitystä kuvallisessa kertomuksessa ja tarinan kulussa. Minusta tuntui, että tarinani heräsi kunnolla henkiin vasta väritysvaiheessa. Moni asia olisi jäänyt huomaamatta, mikäli värit eivät olisi olleet tukemassa niitä. Tarinan sanoma on monipuolisempi juuri niillä väreillä, jotka valitsin. Ei ole siis samantekevää, mitä värejä käyttää. Niillä on erittäin tärkeä rooli tarinassa. Tunnelma on täysin erilainen värien ansiosta.

Kuten jo aiemmin totesin, värien käyttöön ei ole oikeaa tai väärää tapaa. Haluan kuitenkin painottaa, että värien tunteminen on hyödyksi kaikille, jotka haluavat luoda kuvallista tarinaa. Väreillä pystyy luomaan helposti tunnelmaa kuvaan tai syvyyttä hahmoon. Niillä voidaan selkeyttää viestiä tai korostaa haluttua asiaa. Tutkielmani tavoitus oli koota tiivis tietopaketti värien merkityksestä kuvallisessa kertomuksessa ja tehdä produktio saamiani tietoja hyödyntäen. Opin uutta väreistä, niiden käytöstä ja merkityksestä sekä kehityin kuvittajana.

Haluaisin tutkia lisää värisymboliikkaa sekä psykologiaa. Itse koen alueen mielenkiintoisena ja mystisenä. Lisäksi haluaisin haastatella kuvittajia ja puhua heidän värien käytöstään ja mitkä seikat siihen vaikuttavat. Tämä auttaisi minua ymmärtämään värejä paremmin, sekä toivottavasti kehittäisi minua lisää kuvittajana.

LÄHTEET

Arnkil, Harald 2008. Värit havaintojen maailmassa. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Bishop, Franklin 2007. Sarjakuvapiirtäjän käsikirja. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy

Carter, Matt 2015. Mgx Mindshare. Viitattu 23.4.2018,
<https://www.mgxcopy.com/mindshare/2015/05/color-theory-basics/>.

Chapman, C 2010. Color Theory for Designers. Viitattu 15.1.2018,
<https://www.smashingmagazine.com/2010/01/color-theory-for-designers-part-1-the-meaning-of-color/>.

Hintsanen, P. 2000. Coloria. Viitattu 15.1.2018,
<http://www.coloria.net/>.

Huttunen, Martti 2016. Värit pintaa syvemmältä. Helsinki: Books on Demand GmbH

Ijäs, Aura 2013. Sarjakuvien tekeminen. Helsinki: Oy Finn Lectura Ab

Ilmatieteen laitos. Viitattu 23.4.2018,
<http://www.geo.fmi.fi/oppimateriaali/envisat/valonsade/spektri.html>.

Koskela, Ilpo 2016. Uusi sarjakuvantekijän oppikirja. Viro: Arktinen Banaani

Pekonen, Osmo 2003. Elämän värit. Jyväskylä: Kopijyvä Kustannus Oy.

Pointer Advertising, 2013. RGB, CMYK – When and Where. Viitattu 23.4.2018,
<http://pointeradvertising.com/rgb-cmyk-when-where/>.

Rihloma, Seppo 1997. Värioppi. Tampere: Tammer-Paino Oy.

Tuuli, Heikki 2017. Studio Heikki Tuuli. Viitattu 23.4.2018,
<http://www.tuuli.fi/file/colors.htm>.

Van Baarle, Loish 2017. The Art of Loish: A Look behind the Scenes. Iso-Britannia: 3Dtotal Publishing

Ylikarjula, Simo 2014. Värillä on väliä. Viro: Katharos Oy.